

[Undervisningsministeren.]

de tager studentereksamen. Jeg vil gerne sige, at denne tendens jo i høj grad må ses som udslag af ønsker fra forældrenes og fra de unges side. Der har jo tidligere her i det høje ting været udvekslet bemærkninger vedrørende overgang til gymnasierne. Jeg har vedrørende tendensen til, at eleverne venter, indtil de har taget realeksamen, udtalt, at dette ikke bør være det normale, og at vi i ministeriet vil understrege over for skolerne, at overgang normalt bør finde sted ved afslutningen af 2. real. Men jeg vil gerne hertil føje, at jeg tror ikke, at vi fra ministeriets side skal spærre for mulighederne for, at studentereksamen kan tages på et lidt senere tidspunkt end det, man kunne kalde det normale. Hvis vi nemlig fremkom med en almindelig spærreregel af aldersmæssig karakter, ville vi møde indvendinger fra forældreside og også fra de unge. Der er utvivlsomt adskillige unge, der på grund af, at de går 1 år længere, vil være i stand til at klare krav, som de ellers ikke ville være i stand til at klare. Det er jo mennesker, vi har med at gøre, og det tempo, hvori den personlige udvikling foregår, kan jo variere stærkt. Jeg tror derfor, at vi skal være varsomme med at administrere hele dette forhold for rigoristisk. Det krævede det ærede medlem heller ikke, men jeg vil gerne understrege det, når spørgsmålet nu er rejst.

Det ærede medlem anførte, at vi mangler jurister, læger, ingeniører, lærere o. s. v., og det er rigtigt, det gør vi. Men der er her tale om forhold, der har noget at gøre med langtidspanlægning. Man kan ikke fra den ene dag til den anden, heller ikke fra det ene år til det andet, råde bod på mangler og skævheder, der er opstået på dette felt, men vi kan godt i fællesskab beklage, at vi ikke, medens tid var, har foretaget de udvidelser, der i dag ville have sikret os de påkrævede uddannelsesmuligheder. Men trods blokeringer, der stadig gør sig gældende, er forholdet dog det, at der på praktisk talt alle områder er en betydelig stigning. Jeg kan nævne, at vi i dag har 23.000 studerende ved universiteterne og de højere læreanstalter. Det er det dobbelte af, hvad der fandtes ved de samme læreanstalter omkring 1955.

Det ærede medlem indrømmede, at der havde været store vanskeligheder, og talte om regeringens fejlgreb i forbindelse med

skolevæsenets udvidelse, uden at der var tilstrækkeligt med lærere og de fornødne skolebygninger. Jeg skal være den første til at indrømme, at vi ikke har lærere eller skolebygninger nok, men jeg kan ikke heraf drage den konklusion, at vi skulle have ladet være med at søge at løse problemerne, skulle have afstået fra at søge at imødekomme ønsker fra forældre og unge om en forlænget skolegang i 8. og 9. klasserne, i realafdelingen og i gymnasieklasserne. Jeg vil også gerne sige, at selv under den gamle lov — uden den strukturændring, vi fik — ville vi have stået over for de samme ønsker, og vi ville have været nødsaget til at bøje os for dem og muliggøre, at vi kunne tage flere i skolen ud over den undervisningspligtige alder. Det er trods vanskelighederne lykkedes os at give mange flere unge opstigningsmuligheder, og det finder jeg afgørende i denne sammenhæng.

Det ærede medlem kom ind på uddannelsesetidens længde ved de højere læreanstalter, og jeg vil gerne sige her, at der er udfoldet betydelige bestræbelser for at søge gennemført begrænsninger i studietiden igennem de nye studieordninger, som er tilrettelagt i de senere år, bl. a. i forbindelse med sproglig-historisk embedseksamen og de matematiske-naturvidenskabelige embedseksaminer. Spørgsmålet om uddannelsesetidens længde må i øvrigt ses på baggrund af flere forhold. Her bør man vel særlig nævne de krav, som samfundet og erhvervene stiller, og vi bør nævne den enorme vækst i viden, der finder sted, og som jo tvinger en længere uddannelsesetid frem. For det tredje bør vi understrege — og det er væsentligt — at der må være lærefrihed ved universiteterne og de højere læreanstalter. Én betragtning til: det ville jo være lidet ønskeligt, om man ud fra rationelle synspunkter lagde studierne sådan til rette, at de i realiteten repræsenterede, lad mig bruge udtrykket terperi, hvorved man kunne hindre unge i at gennemgå den almindelige modningsproces, der gerne skulle finder sted i studieårene.

Det ærede medlem hr. O. Mathiasen efterlyste en udtalelse fra mig angående spørgsmålet om oprettelse af et universitet i trekantområdet Kolding—Fredericia—Vejle. Det er et meget farligt og meget vanskeligt spørgsmål. Jeg vil gerne henvise til, at det er bebudet i åbningstalen, at der vil komme